Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 19. septembra 2018*

„Predhodno odločanje – Nujni postopek predhodnega odločanja – Policijsko in pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah – Evropski nalog za prijetje – Okvirni sklep 2002/584/PNZ – Razlogi za neizvršitev – Člen 50 PEU – Nalog, ki so ga izdali pravosodni organi države članice, ki je sprožila postopek za izstop iz Evropske unije – Negotovost v zvezi z ureditvijo, ki se bo uporabljala za razmerja med to državo in Unijo po izstopu“

V zadevi C-327/18 PPU,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo High Court (višje sodišče, Irska) z odločbo z dne 17. maja 2018, ki je na Sodišče prispela 18. maja 2018, v postopku v zvezi z izvršitvijo evropskih nalogov za prijetje, izdanih zoper

RO,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi R. Silva de Lapuerta, predsednica senata, C. G. Fernlund (poročevalec), A. Arabadjiev, S. Rodin in E. Regan, sodniki,

generalni pravobranilec: M. Szpunar,

sodna tajnica: L. Hewlett, glavna administratorka,

na podlagi predloga predložitvenega sodišča z dne 17. maja 2018, ki je na Sodišče prispel 18. maja 2018, naj se predlog za sprejetje predhodne odločbe obravnava po nujnem postopku v skladu s členom 107 Poslovnika Sodišča,

na podlagi sklepa prvega senata z dne 11. junija 2018 o ugoditvi temu predlogu,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 12. julija 2018,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za osebo RO E. Martin-Vignerte in J. MacGuill, solicitors, C. Cumming, BL, in P. McGrath, SC,

– za Minister for Justice and Equality M. Browne, G. Hodge, A. Joyce in G. Lynch, agenti, skupaj z E. Duffy, BL, in R. Barronom, SC,

– za romunsko vlado L. Lițu in C. Canțăr, agentki,

* Jezik postopka: angleščina.

– za vlado Združenega kraljestva S. Brandon in C. Brodie, agenta, skupaj z J. Holmesom, QC, in D. Blundellom, barrister,

– za Evropsko komisijo S. Grünheid, R. Troosters in M. Wilderspin, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 7. avgusta 2018

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 50 PEU in Okvirnega sklepa Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 34), kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299/PNZ z dne 26. februarja 2009 (UL 2009, L 81, str. 24) (v nadaljevanju: Okvirni sklep).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru izvršitve dveh evropskih nalogov za prijetje, ki so ju izdala sodišča Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska zoper osebo RO, na Irskem.

Pravni okvir

Pogodba o EU

3 Člen 50, od (1) do (3), PEU določa:

„1. Vsaka država članica se lahko v skladu s svojimi ustavnimi pravili odloči za izstop iz Unije.

2. Država članica, ki se odloči izstopiti, o svoji nameri uradno obvesti Evropski svet. Na podlagi smernic, ki jih določi Evropski svet, se Unija pogaja in sklene s to državo sporazum o podrobnostih izstopa, ki upošteva okvir njenih prihodnjih odnosov z Unijo. Pogajanja o tem sporazumu potekajo v skladu s členom 218(3) [PDEU]. Svet s kvalificirano večino po odobritvi Evropskega parlamenta sklene sporazum v imenu Unije.

3. Pogodbi se za zadevno državo prenehata uporabljati z dnem začetka veljavnosti sporazuma o izstopu, sicer pa dve leti po uradnem obvestilu iz odstavka 2, razen če Evropski svet po dogovoru z zadevno državo članico soglasno ne sklene, da se to obdobje podaljša.“

Okvirni sklep

4 V uvodnih izjavah 10 in 12 Okvirnega sklepa je navedeno:

„(10) Mehanizem evropskega naloga za prijetje temelji na visoki stopnji zaupanja med državami članicami. Njegovo izvajanje se lahko zaustavi samo v primeru resnih in nenehnih kršitev načel iz člena [2 PEU] ene od držav članic, ki jih ugotovi Svet na podlagi člena [7(2) PEU] s posledicami, navedenimi v členu 7[(3)] te pogodbe.

[…]

(12) Ta okvirni sklep spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki jih priznava[ta] člen[a] [2 in 6 PEU] in jih izraža Listina o temeljnih pravicah Evropske unije[…], zlasti Poglavje VI […]. Nič v tem okvirnem sklepu se ne sme razlagati kot prepoved zavrnitve predaje osebe, za katero je bil izdan evropski nalog za prijetje, kadar obstaja razlog za prepričanje, da je na podlagi objektivnih elementov, bil nalog izdan z namenom kazenskega pregona in kaznovanja osebe na podlagi njenega spola, rase, vere, etničnega izvora, državljanstva, jezika, političnega prepričanja ali spolne usmerjenosti, ali da bo oseba zaradi katerega od teh razlogov v slabšem položaju.“

5 Člen 1 Okvirnega sklepa, naslovljen „Opredelitev evropskega naloga za prijetje in obveznost njegove izvršitve“, v odstavkih 2 in 3 določa:

„2. Države članice izvršijo vsak evropski nalog za prijetje na osnovi načela medsebojnega priznavanja in v skladu z določbami tega okvirnega sklepa.

3. Ta okvirni sklep ne spreminja obveznosti, ki izhajajo iz spoštovanja temeljnih pravic in temeljnih pravnih načel iz člena 6 [PEU].“

6 Člen 26 Okvirnega sklepa, naslovljen „Vštevanje pripora[,] prebitega v izvršitveni državi članici“, v odstavku 1 določa:

„Odreditvena država članica odšteje celoten čas pripora, ki je bil prebit pri izvršitvi evropskega naloga za prijetje, od celotnega časa pripora, ki ga mora oseba prestati v odreditveni državi članici po izrečeni kazni zapora ali ukrepa, vezanega na odvzem prostosti.“

7 Člen 27 Okvirnega sklepa, naslovljen „Možnost kazenskega pregona zaradi drugih kaznivih dejanj“, v odstavku 2 določa:

„[…] predane osebe [se] ne sme kazensko preganjati, kaznovati ali ji kako drugače odvzeti prostost za dejanje, ki je bilo storjeno pred predajo in se razlikuje od dejanja, zaradi katerega je bila predana.“

8 Člen 28 Okvirnega sklepa ureja predajo ali poznejšo izročitev v državo, ki ni izvršitvena država članica.

Irsko pravo

9 Okvirni sklep je bil v irski pravni red prenesen z European Arrest Warrant Act 2003 (zakon iz leta 2003 o evropskem nalogu za prijetje).

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

10 Sodišča Združenega kraljestva so zoper osebo RO izdala dva evropska naloga za prijetje, ki sta bila poslana Irski.

11 Prvi nalog, ki je bil izdan 27. januarja 2016, se nanaša na umor in požig, ki naj bi bila storjena 2. avgusta 2015. Drugi nalog, ki je bil izdan 4. maja 2016, se nanaša na posilstvo, ki naj bi bilo storjeno 30. decembra 2003. Za vsako od teh kaznivih dejanj je zagrožena dosmrtna zaporna kazen.

12 Osebi RO je bila 3. februarja 2016 odvzeta prostost in odrejen pripor na Irskem. Od takrat je v priporu v tej državi članici na podlagi dveh evropskih nalogov za prijetje, izdanih zoper njo.

13 Oseba RO je ugovore zoper svojo predajo Združenemu kraljestvu utemeljila med drugim z izstopom te države članice iz Unije in s členom 3 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane v Rimu 4. novembra 1950 (v nadaljevanju: EKČP), in trdila, da bi lahko bila izpostavljena nečloveškemu in ponižujočemu ravnanju, če bi bila zaprta v zaporu Maghaberry na Severnem Irskem.

14 Zaradi njenega zdravstvenega stanja oseba RO ni mogla biti zaslišana do 27. julija 2017.

15 V odločbi z dne 2. novembra 2017 je High Court (višje sodišče, Irska), potem ko je preučilo trditve osebe RO v zvezi z obravnavanjem, ki bi ga lahko bila deležna na Severnem Irskem, ugotovilo, da se zaradi konkretnih in ažurnih informacij glede razmer v zaporu Maghaberry, lahko domneva, da obstaja dejansko tveganje, da bo oseba RO zaradi svoje ranljivosti izpostavljena nečloveškemu in ponižujočemu ravnanju. Menilo je, da je treba ob upoštevanju sodbe z dne 5. aprila 2016, Aranyosi in Căldăraru (C-404/15 in C-659/15 PPU, EU:C:2016:198), od organov Združenega kraljestva zahtevati pojasnila glede razmer za zadržanje osebe RO, če bi bila predana.

16 Odreditveni pravosodni organ, Laganside Court in Belfast (sodišče Laganside v Belfastu, Združeno kraljestvo), ki je izdalo zadevna evropska naloga za prijetje, je 16. aprila 2018 predložilo informacije o tem, kako bo uprava Severne Irske za izvrševanje kazenskih sankcij obvladovala tveganje, da bo oseba RO izpostavljena nečloveškemu in ponižujočemu ravnanju na Severnem Irskem.

17 High Court (višje sodišče) navaja, da je zavrnilo vse ugovore osebe RO v zvezi z njeno predajo, razen tistih v zvezi z izstopom Združenega kraljestva iz Unije in tistih, ki se nanašajo na člen 3 EKČP, ker meni, da se o njih ne more izreči, dokler ne dobi odgovora Sodišča na več vprašanj za predhodno odločanje.

18 High Court (višje sodišče) je opozorilo, da je Združeno kraljestvo 29. marca 2017 predsednika Evropskega sveta obvestilo o svoji nameri, da izstopi iz Unije na podlagi člena 50 PEU, in da bi to uradno obvestilo moralo voditi do izstopa Združenega kraljestva iz Unije z 29. marcem 2019.

19 To sodišče navaja, da obstaja velika verjetnost, da bo oseba RO, če bo predana, ostala v zaporu v Združenem kraljestvu po tem datumu.

20 High Court (višje sodišče) prav tako ugotavlja, da bodo morda med Unijo in Združenim kraljestvom sklenjeni sporazumi za ureditev odnosov med tema strankama neposredno po njegovem izstopu ali dolgoročno na področjih, kot je to, urejeno z Okvirnim sklepom.

21 Vendar naj bi za zdaj ta možnost ostajala negotova in narava ukrepov, ki naj bi bili sprejeti, zlasti kar zadeva pristojnost Sodišča za odločanje o vprašanjih za predhodno odločanje, naj ne bi bila znana.

22 High Court (višje sodišče) navaja, da je po mnenju Minister for Justice and Equality (minister za pravosodje in enakost, Irska) treba pravo uporabiti takšno, kot je danes, ne pa takšno, kot bo morda v prihodnosti po izstopu Združenega kraljestva iz Unije. Po mnenju predložitvenega sodišča navedeni minister na podlagi tega pravilno sklepa, da je na podlagi nacionalnega prava, s katerim se izvaja Okvirni sklep, predajo osebe RO treba opraviti.

23 To sodišče navaja nasprotno stališče osebe RO, da ob upoštevanju negotovosti glede pravne ureditve v Združenem kraljestvu po izstopu te države članice iz Unije ni mogoče zagotoviti, da bo pravice, ki jih ima na podlagi prava Unije, kot take mogoče v praksi izvajati, zato se predaje ne sme izvesti.

24 Predložitveno sodišče pojasnjuje, da je oseba RO opredelila štiri vidike prava Unije, na katere bi se bilo teoretično mogoče sklicevati, in sicer:

– pravico do vštevanja pripora, prebitega v izvršitveni državi članici, v skladu s členom 26 Okvirnega sklepa;

– tako imenovano pravilo „specialnosti“ iz člena 27 Okvirnega sklepa;

– pravico, ki omejuje predajo ali poznejšo izročitev, iz člena 28 Okvirnega sklepa, in

– spoštovanje temeljnih pravic predane osebe v skladu z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina).

25 Po mnenju tega sodišča se zastavlja vprašanje, ali bi lahko v primeru spora v zvezi z enim od teh štirih vidikov in če ne bi bili sprejeti nobeni ukrepi, s katerimi bi bila Sodišču podeljena pristojnost za predhodno odločanje v zvezi z njimi, predaja osebe, kot je oseba RO, zanjo ustvarila precejšnje in ne zgolj teoretično tveganje, da utrpi nepravičnost, s posledico, da se zahtevi za predajo ne bi smelo ugoditi.

26 V teh okoliščinah je High Court (višje sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali se ob upoštevanju:

– dejstva, da je Združeno kraljestvo podalo uradno obvestilo na podlagi člena 50 PEU;

– negotovosti v zvezi s sporazumi, ki jih bosta sprejela Evropska unija in Združeno kraljestvo za ureditev odnosov po izstopu Združenega kraljestva, ter

– posledične negotovosti v zvezi s tem, v kolikšnem obsegu bi lahko oseba RO v praksi uživala pravice na podlagi Pogodb, Listine ali upoštevne zakonodaje, če bi bila predana Združenemu kraljestvu in bi bila v zaporu še po izstopu te države,

od zaprošene države članice na podlagi prava Unije zahteva, naj Združenemu kraljestvu preda osebo, ki je predmet evropskega naloga za prijetje in katere predaja bi se sicer zahtevala na podlagi nacionalne zakonodaje države članice, zavrne:
(a) v vseh primerih?
(b) v nekaterih primerih ob upoštevanju posebnih okoliščin zadeve?
(c) v nobenem primeru?

2. Če je treba na prvo vprašanje odgovoriti, kot je navedeno v točki (b), katera merila ali preudarke mora sodišče države članice, od katere se zahteva predaja, upoštevati pri ugotavljanju, ali je predaja prepovedana?

3. Ali mora v okoliščinah iz drugega vprašanja sodišče zaprošene države članice – dokler ne bo jasneje, kakšna pravna ureditev bo veljala po izstopu zadevne države članice, ki zahteva predajo, iz Unije – končno odločitev o izvršitvi evropskega naloga za prijetje odložiti:
(a) v vseh primerih?
(b) v nekaterih primerih ob upoštevanju posebnih okoliščin zadeve?
(c) v nobenem primeru?

4. Če je treba na tretje vprašanje odgovoriti, kot je navedeno v točki (b), katera merila ali preudarke mora sodišče zaprošene države članice upoštevati pri ugotavljanju, ali mora končno odločitev o izvršitvi evropskega naloga za prijetje odložiti?“

Nujni postopek

27 Predložitveno sodišče je predlagalo, naj se ta predlog za sprejetje predhodne odločbe obravnava po nujnem postopku predhodnega odločanja, ki je določen v členu 107 Poslovnika Sodišča.

28 V podporo svojemu predlogu je to sodišče navedlo okoliščino, da je zadevna oseba trenutno v priporu na Irskem zgolj na podlagi evropskih nalogov za prijetje, ki ju je izdalo Združeno kraljestvo z namenom uvedbe kazenskega postopka, njena predaja tej državi članici pa je odvisna od odgovora Sodišča. Poudarilo je, da bi redni postopek znatno podaljšal čas pripora zadevne osebe, čeprav zanjo velja domneva nedolžnosti.

29 Glede tega je treba na prvem mestu ugotoviti, da se ta predlog za predhodno odločanje nanaša na razlago Okvirnega sklepa, ki spada na področja iz naslova V tretjega dela Pogodbe DEU, ki se nanaša na območje svobode, varnosti in pravice. Zato se zanj lahko uporabi nujni postopek predhodnega odločanja.

30 Na drugem mestu je treba v zvezi z merilom nujnosti v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča upoštevati okoliščino, da je zadevni osebi trenutno odvzeta prostost in da je njeno nadaljnje pridržanje odvisno od rešitve spora o glavni stvari. Poleg tega je treba položaj zadevne osebe presojati glede na stanje na dan preučitve predloga, naj se predlog za sprejetje predhodne odločbe obravnava po nujnem postopku (sodba z dne 10. avgusta 2017, Zdziaszek, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, točka 72 in navedena sodna praksa).

31 V obravnavanem primeru ni sporno, na eni strani, da se je oseba RO na ta dan nahajala v priporu na Irskem, in na drugi strani, da je ohranjanje položaja, v katerem je ta oseba, odvisno od odločitve, ki bo sprejeta v zvezi z njeno predajo Združenem kraljestvu, ki je začasno odložena do odločitve Sodišča v tej zadevi.

32 V teh okoliščinah je prvi senat Sodišča 11. junija 2018 na predlog sodnika poročevalca in po opredelitvi generalnega pravobranilca odločil, da predlogu predložitvenega sodišča, naj se ta predlog za sprejetje predhodne odločbe obravnava po nujnem postopku predhodnega odločanja, ugodi.

Vprašanja za predhodno odločanje

33 Z vprašanji, ki jih je treba preučiti skupaj, predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali je treba člen 50 PEU razlagati tako, da je posledica uradnega obvestila države članice o nameri, da izstopi iz Unije v skladu s tem členom, ta, da mora – v primeru izdaje evropskega naloga za prijetje zoper osebo s strani te države članice – izvršitvena država članica zavrniti izvršitev tega evropskega naloga za prijetje ali odložiti njegovo izvedbo, dokler ne bo jasno, kakšna pravna ureditev bo veljala v odreditveni državi članici po njenem izstopu iz Unije.

34 Glede tega je treba opozoriti, kot izhaja iz člena 2 PEU, da pravo Unije temelji na osnovni premisi, da vsaka država članica z vsemi ostalimi državami članicami deli vrsto skupnih vrednot, na katerih temelji Unija, in priznava, da jih druge države članice delijo z njo. Ta premisa pomeni in utemeljuje obstoj vzajemnega zaupanja med državami članicami pri priznavanju teh vrednot in torej pri spoštovanju prava Unije, s katerim se te vrednote izvajajo (sodbi z dne 6. marca 2018, Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, točka 34, in z dne 25. julija 2018, Minister for Justice and Equality (Pomanjkljivosti v pravosodnem sistemu), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, točka 35).

35 Načelo vzajemnega zaupanja med državami članicami zlasti v zvezi z območjem svobode, varnosti in pravice od vsake od teh držav članic zahteva, naj razen v izrednih okoliščinah šteje, da vse druge države članice spoštujejo pravo Unije in posebno temeljne pravice, priznane s tem pravom (glej v tem smislu sodbo z dne 25. julija 2018, Minister for Justice and Equality (Pomanjkljivosti v pravosodnem sistemu), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, točka 36).

36 Iz člena 1(1) in (2) ter uvodnih izjav 5 in 7 Okvirnega sklepa zlasti izhaja, da je njegov namen nadomestitev multilateralnega sistema izročitve, ki se je oblikoval na podlagi Evropske konvencije o izročitvi z dne 13. decembra 1957, s sistemom predaje obsojenih ali osumljenih oseb med pravosodnimi organi zaradi izvršitve kazni ali kazenskega pregona, ki temelji na načelu medsebojnega priznavanja. Namen Okvirnega sklepa je torej, da se z uvedbo tega poenostavljenega in učinkovitejšega sistema poenostavi in pospeši pravosodno sodelovanje ter da se tako prispeva k uresničitvi cilja, zastavljenega za Unijo, da postane območje svobode, varnosti in pravice, pri čemer se opira na visoko stopnjo zaupanja, ki mora obstajati med državami članicami (sodba z dne 25. julija 2018, Minister for Justice and Equality (Pomanjkljivosti v pravosodnem sistemu), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, točki 39 in 40).

37 Načelo medsebojnega priznavanja je uporabljeno v členu 1(2) Okvirnega sklepa, v katerem je izraženo pravilo, da države članice izvršijo vsak evropski nalog za prijetje na osnovi tega načela in v skladu z določbami tega okvirnega sklepa. Izvršitveni pravosodni organi lahko torej načeloma izvršitev takega naloga zavrnejo samo zaradi taksativno naštetih razlogov za neizvršitev, določenih z Okvirnim sklepom, izvršitev evropskega naloga za prijetje pa je lahko pogojena le z enim od pogojev, ki so v njem taksativno našteti. Zato je, medtem ko je izvršitev evropskega naloga za prijetje načelo, zavrnitev izvršitve določena kot izjema, ki jo je treba razlagati ozko (sodba z dne 25. julija 2018, Minister for Justice and Equality (Pomanjkljivosti v pravosodnem sistemu), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, točka 41).

38 Okvirni sklep tako v členu 3 izrecno določa razloge za obvezno neizvršitev evropskega naloga za prijetje, v členih 4 in 4a so našteti razlogi za njegovo fakultativno neizvršitev, v členu 5 pa so določena jamstva, ki jih mora dati odreditvena država članica v nekaterih primerih (sodbi z dne 10. avgusta 2017, Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, točka 51, in z dne 25. julija 2018, Minister for Justice and Equality (Pomanjkljivosti v pravosodnem sistemu), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, točka 42).

39 Poleg tega je Sodišče navedlo, da so „v izjemnih okoliščinah“ mogoče omejitve načel medsebojnega priznavanja in vzajemnega zaupanja med državami članicami (sodbi z dne 5. aprila 2016, Aranyosi in Căldăraru, C-404/15 in C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, točka 82, ter z dne 25. julija 2018, Minister for Justice and Equality (Pomanjkljivosti v pravosodnem sistemu), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, točka 43).

40 Sodišče je tako pod nekaterimi pogoji priznalo možnost izvršitvenega pravosodnega organa, da ustavi postopek predaje, uveden z Okvirnim sklepom, kadar obstaja nevarnost, da bi imela ta predaja za posledico nečloveško ali ponižujoče ravnanje z zahtevano osebo v smislu člena 4 Listine (sodbi z dne 5. aprila 2016, Aranyosi in Căldăraru, C-404/15 in C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, točka 104, in z dne 25. julija 2018, Minister for Justice and Equality (Pomanjkljivosti v pravosodnem sistemu), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, točka 44).

41 Sodišče se je v ta namen na eni strani oprlo na člen 1(3) Okvirnega sklepa, ki določa, da ta okvirni sklep ne spreminja obveznosti, ki izhajajo iz spoštovanja temeljnih pravic in temeljnih pravnih načel, kot so določena v členih 2 in 6 PEU, in na drugi strani na absolutno naravo temeljne pravice, ki je zagotovljena s členom 4 Listine (sodba z dne 25. julija 2018, Minister for Justice and Equality (Pomanjkljivosti v pravosodnem sistemu), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, točka 45).

42 Za presojo, ali obstaja dejanska nevarnost, da se bo z osebo, na katero se nanaša evropski nalog za prijetje, nečloveško ali ponižujoče ravnalo, mora izvršitveni pravosodni organ zlasti, tako kot predložitveno sodišče v postopku v glavni stvari, na podlagi člena 15(2) Okvirnega sklepa od odreditvenega pravosodnega organa zlasti zahtevati vse dodatne informacije, ki so po njegovem mnenju potrebne za presojo obstoja take nevarnosti (sodba z dne 25. julija 2018, Minister for Justice and Equality (Pomanjkljivosti v pravosodnem sistemu), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, točka 76).

43 Vendar oseba RO trdi, da zato, ker je Združeno kraljestvo uradno sporočilo, da namerava izstopiti iz Unije v skladu s členom 50 PEU, obstaja nevarnost, da več pravic, ki jih ima na podlagi Listine in Okvirnega sklepa, po izstopu Združenega kraljestva iz Unije ne bo več spoštovanih. Oseba RO meni, da je bilo načelo vzajemnega zaupanja, ki je temelj medsebojnega priznavanja, zaradi tega uradnega obvestila nepopravljivo omajano, tako da se predaje, določene z Okvirnim sklepom, ne sme izvršiti.

44 V zvezi s tem se postavlja vprašanje, ali zgolj uradno obvestilo države članice o njeni nameri, da izstopi iz Unije v skladu s členom 50 PEU, na podlagi prava Unije lahko utemelji zavrnitev izvršitve evropskega naloga za prijetje, ki ga je izdala ta država članica, ker se predana oseba po tem izstopu v odreditveni državi članici ne bi več mogla sklicevati na pravice, ki jih ima na podlagi Okvirnega sklepa, in doseči, da Sodišče preveri, ali jih ta država članica izvaja v skladu s pravom Unije.

45 V zvezi s tem je treba poudariti, da posledica tega uradnega obvestila ni opustitev uporabe prava Unije v državi članici, ki je uradno obvestila, da namerava izstopiti iz Unije, in zato to pravo, ki vključuje določbe Okvirnega sklepa ter načeli vzajemnega zaupanja in medsebojnega priznavanja, ki sta z njim neločljivo povezani, v tej državi v celoti ostane v veljavi do njenega dejanskega izstopa iz Unije.

46 Kot je razvidno iz njegovih odstavkov 2 in 3, ta člen 50 PEU namreč določa postopek za izstop, ki zajema, prvič, uradno obvestilo Evropskemu svetu o nameri o izstopu, drugič, pogajanje in sklenitev sporazuma o podrobnostih izstopa, ki upošteva okvir prihodnjih odnosov med zadevno državo in Unijo, ter tretjič, izstop iz same Unije na dan začetka veljavnosti tega sporazuma, sicer pa dve leti po uradnem obvestilu Evropskemu svetu, razen če slednji po dogovoru z zadevno državo članico soglasno ne sklene, da se to obdobje podaljša.

47 Takšna zavrnitev izvršitve evropskega naloga za prijetje, kot je navedel generalni pravobranilec v točki 55 sklepnih predlogov, bi pomenila isto kot enostranska opustitev uporabe določb Okvirnega sklepa in bi bila poleg tega v nasprotju z besedilom njegove uvodne izjave 10, v skladu s katero mora Evropski svet ugotoviti kršitev načel iz člena 2 PEU v odreditveni državi članici, da se lahko glede te države članice zaustavi uporaba mehanizma evropskega naloga za prijetje (sodba z dne 25. julija 2018, Minister for Justice and Equality (Pomanjkljivosti v pravosodnem sistemu), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, točka 71).

48 Zato zgolj uradnega obvestila države članice o njeni nameri, da izstopi iz Unije v skladu s členom 50 PEU, kot takšnega ni mogoče šteti za izjemno okoliščino v smislu sodne prakse, navedene v točkah 39 in 40 te sodbe, ki lahko upraviči zavrnitev izvršitve evropskega naloga za prijetje, ki ga je izdala ta država članica.

49 Vendar mora tudi izvršitveni pravosodni organ po konkretni in natančni presoji zadevnega primera preučiti, ali obstajajo resni in utemeljeni razlogi za prepričanje, da po izstopu odreditvene države članice iz Unije za osebo, za katero je bil izdan ta evropski nalog za prijetje, obstaja tveganje, da bo prikrajšana za temeljne pravice in pravice, ki izhajajo v bistvu iz členov od 26 do 28 Okvirnega sklepa, ki jih je navedla oseba RO in so bile navedene v točki 24 te sodbe (glej po analogiji sodbo z dne 25. julija 2018, Minister for Justice and Equality (Pomanjkljivosti v pravosodnem sistemu), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, točka 73).

50 Glede temeljnih pravic iz člena 4 Listine, ki ustrezajo tistim iz člena 3 EKČP (sodba z dne 5. aprila 2016, Aranyosi in Căldăraru, C-404/15 in C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, točka 86), če bi predložitveno sodišče menilo, kot se zdi, da izhaja iz besedila njegovih vprašanj za predhodno odločanje in spisa, predloženega Sodišču, da na podlagi prejetih informacij lahko izključi obstoj dejanskega tveganja, da bi bila oseba RO po njeni predaji v odreditveni državi članici deležna nečloveškega ali ponižujočega ravnanja v smislu člena 4 Listine, načeloma ne bi smelo zavrniti izvršitve predaje iz tega naslova, kar pa ne vpliva na možnost osebe RO, da po predaji v pravnem redu odreditvene države članice uveljavlja pravna sredstva, ki ji omogočajo, da po potrebi izpodbija zakonitosti pogojev njenega zadržanja v zavodu za prestajanje kazni zapora v tej državi članici (glej v tem smislu sodbo z dne 5. aprila 2016, Aranyosi in Căldăraru, C-404/15 in C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, točka 103).

51 Vendar je treba še preveriti, ali bi lahko predložitveno sodišče izpodbijalo to ugotovitev, ker pravice, ki jih ima oseba po predaji v skladu z Okvirnim sklepom, po izstopu odreditvene države članice iz Unije ne bi bile več zagotovljene.

52 V zvezi s tem je treba navesti, da je v obravnavani zadevi odreditvena država članica, in sicer Združeno kraljestvo, pogodbenica EKČP in, kot je poudarila na obravnavi pred Sodiščem, je ta država članica vključila določbe člena 3 EKČP v svoje nacionalno pravo. Ker njena nadaljnja udeležba pri tej konvenciji nikakor ni povezana z njenim članstvom v Uniji, odločitev te države članice, da iz slednje izstopi, ne vpliva na njeno obveznost spoštovanja člena 3 EKČP, ki mu ustreza člen 4 Listine, in posledično ne upravičuje zavrnitve izvršitve evropskega naloga za prijetje iz razloga, da bi bila predana oseba lahko izpostavljena tveganju nečloveškega ali ponižujočega ravnanja v smislu teh določb.

53 Kar zadeva druge pravice, ki jih navaja oseba RO, in najprej načelo specialnosti iz člena 27 Okvirnega sklepa, je treba spomniti, da je slednje povezano s suverenostjo izvršitvene države članice in je z njim zahtevani osebi zagotovljena pravica, da lahko proti njej poteka pregon in se jo lahko kaznuje ali ji odvzame prostost le zaradi kaznivega dejanja, zaradi katerega je bila predana (glej sodbo z dne 1. decembra 2008, Leymann in Pustovarov, C-388/08 PPU, EU:C:2008:669, točka 44).

54 Kot izhaja iz te sodbe, je pomembno, da lahko oseba po predaji uveljavlja kršitev tega pravila pred sodišči odreditvene države članice.

55 Vendar je treba poudariti, da v predložitveni odločbi in stališčih osebe RO pred Sodiščem ni naveden noben sodni postopek, ki bi potekal v zvezi s tem pravilom, prav tako pa ne vsebujejo nobenih konkretnih indicev za to, da bo do takega postopka prišlo.

56 Enako velja za pravico iz člena 28 Okvirnega sklepa glede omejitev predaje ali poznejše izročitve v državo, ki ni izvršitvena država članica, ker v predložitveni odločbi ni bil naveden noben indic v zvezi s tem.

57 Poleg tega je treba poudariti, da določbe členov 27 in 28 Okvirnega sklepa odražajo določbe členov 14 in 15 Evropske konvencije o izročitvi z dne 13. decembra 1957. Kot je bilo navedeno na obravnavi pred Sodiščem, je Združeno kraljestvo to konvencijo ratificiralo in te določbe preneslo v svoje nacionalno pravo. Iz tega izhaja, da so pravice, ki jih uveljavlja oseba RO na teh področjih, v bistvu zajete v nacionalni zakonodaji odreditvene države članice ne glede na izstop te države članice iz Unije.

58 Kar zadeva vštevanje pripora, prebitega v izvršitveni državi članici, s strani odreditvene države članice v skladu s členom 26 Okvirnega sklepa, je Združeno kraljestvo navedlo, da je to obveznost prav tako vključilo v svojo nacionalno zakonodajo in jo uporablja neodvisno od prava Unije za vse osebe, ki so izročene na njeno ozemlje.

59 Ker so pravice iz členov od 26 do 28 Okvirnega sklepa in temeljne pravice iz člena 4 Listine, varovane z določbami nacionalnega prava ne le v primeru predaje, temveč tudi izročitve, niso pogojene z uporabo Okvirnega sklepa v odreditveni državi članici. Iz tega je torej razvidno, da ob pridržku preveritve, ki jo opravi predložitveno sodišče, ni oprijemljivih indicev, iz katerih bi izhajalo, da bo osebi RO odvzeta možnost uveljavljanja teh pravic pred sodišči te države članice po njenem izstopu iz Unije.

60 Okoliščina, da te pravice po izstopu te države članice iz Unije brez dvoma ne bodo mogle biti predmet vprašanja za predhodno odločanje pred Sodiščem, če med Unijo in Združenim kraljestvom glede tega ne bo sporazuma, ne more spremeniti te analize. Po eni strani, kot je razvidno iz prejšnje točke, bi predana oseba morala imeti možnost uveljavljati vse te iste pravice pred sodiščem te države članice. Po drugi strani je treba spomniti, da uporaba mehanizma predhodnega odločanja pred Sodiščem ni bila vedno na voljo sodiščem, ki so pristojna za uporabo evropskega naloga za prijetje. Zlasti, kot je poudaril generalni pravobranilec v točki 76 sklepnih predlogov, je Sodišče šele 1. decembra 2014, to je pet let po začetku veljave Lizbonske pogodbe, pridobilo polno pristojnost glede razlage Okvirnega sklepa, medtem ko je bilo slednjega v državah članicah treba izvajati že od 1. januarja 2004.

61 Zato je v zadevi, kakršna je ta iz postopka v glavni stvari, kot je navedel generalni pravobranilec v točki 70 sklepnih predlogov, za odločitev, ali je treba izvršiti evropski nalog za prijetje, bistveno, da izvršitveni pravosodni organ pri sprejemanju te odločitve lahko domneva, da bo odreditvena država članica v zvezi z osebo, ki bo dejansko predana, v bistvu uporabila vsebino pravic, ki izhajajo iz Okvirnega sklepa in ki se uporabljajo za obdobje po predaji, po izstopu te države članice iz Unije. To je mogoče domnevati, če nacionalno pravo odreditvene države članice v bistvu vsebuje vsebino teh pravic, zlasti zaradi ohranitve udeležbe zadevne države članice v mednarodnih konvencijah, kot sta Evropska konvencija o izročitvi z dne 13. decembra 1957 in EKČP, tudi po izstopu te države članice iz Unije. Samo če obstajajo oprijemljivi indici, iz katerih bi izhajalo nasprotno, lahko izvršitveni pravosodni organi zavrnejo izvršitev evropskega naloga za prijetje.

62 Zato je treba na zastavljena vprašanja odgovoriti, da je treba člen 50 PEU razlagati tako, da zgolj uradno obvestilo države članice o nameravanem izstopu iz Unije v skladu s tem členom ne povzroči, da mora – v primeru izdaje evropskega naloga za prijetje zoper osebo s strani te države članice – izvršitvena država članica zavrniti izvršitev tega evropskega naloga za prijetje ali odložiti njegovo izvršitev, dokler ne bo jasno, kakšna pravna ureditev bo veljala v odreditveni državi članici po njenem izstopu iz Unije. Če ni resnih in utemeljenih razlogov za prepričanje, da za osebo, za katero je bil izdan ta evropski nalog za prijetje, obstaja tveganje, da bo prikrajšana za pravice, ki jih priznavata Listina in Okvirni sklep, po izstopu odreditvene države članice iz Unije, izvršitvena država članica ne more zavrniti izvršitve tega evropskega naloga za prijetje, dokler je odreditvena država članica del Unije.

Stroški

63 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški navedenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

Člen 50 PEU je treba razlagati tako, da zgolj uradno obvestilo države članice o nameravanem izstopu iz Evropske unije v skladu s tem členom ne pvzroči, da mora – v primeru izdaje evropskega naloga za prijetje zoper osebo s strani te države članice – izvršitvena država članica zavrniti izvršitev tega evropskega naloga za prijetje ali odložiti njegovo izvršitev, dokler ne bo jasno, kakšna pravna ureditev bo veljala v odreditveni državi članici po njenem izstopu iz Evropske unije. Če ni resnih in utemeljenih razlogov za prepričanje, da za osebo, za katero je bil

izdan ta evropski nalog za prijetje, obstaja tveganje, da bo prikrajšana za pravice, ki jih priznavata Listina Evropske unije o temeljnih pravicah in Okvirni sklep Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami, kakor je bil spremenjen z Okvirnim sklepom Sveta 2009/299/PNZ z dne 26. februarja 2009, po izstopu odreditvene države članice iz Evropske unije, izvršitvena država članica ne more zavrniti izvršitve tega evropskega naloga za prijetje, dokler je odreditvena država članica del Evropske unije.

Podpisi